

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Fieca una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 v. a. Pentru tieri esterne 15 sun. pe unu anu séu 45 doidioceri, or 3 galbini si 3 doidioceri mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari

Nr. 58.

Brasiovu, 24. Iuliu 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

DISCURSULU

Domnului **Joanne Puscariu**

in a dóu'a adunare generale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu,

„Despre importanti'a documenteloru nobilitari ale familieloru romane.“

Literatur'a romana si cultur'a poporului nostru e pentru noi romanii o idea sublima, o conceptiune nemarginita. — Ea cuprinde in sine supremulu fine alu individualitatiei nationale. Ea subsume trecutul si viitoriulu nostru. —

Deci, cá cu mai mare demnitate si taria se potemu adopta insemnatatea scopului, pentru care ne amu asociatu si reunitu in acestu maretiu Parthenonu, e de necesitate d'a ne cunoasca trecutul, pentru cá numai asia ne potemu se ne pregatimu cu deplina virtute si pentru viitoriu. Renumitulu istoricu de Rotteck dice: „So wie die Vergangenheit die Gegenwart gebracht hat, also trägt diese die Zukunft in ihrem Schosse.“ (Rottecks Weltg. I.), romanesc: „Precumu adusa trecutul pe presinte, asia póta acesta viitoriulu in sinulu seu.“

Din acestu punctu de vedere purcediendu e fara indoie, ca istori'a nationale e celu mai necesariu si potente lastariu spre a inainta literatur'a si cultur'a nóstra. —

Escelentele nostru scrutatoru de istoria natiunale N. Balcescu dice: „Romanii au trebuintia astadi se se intemeie in patriotismu si in curagiu si se castige statornicia in caracteru.“ Aceste rezultate — credemu — cá s'aru dobandi, candu ei aru avé o buna istoria nationale si candu acést'a ar fi destulu de respandita. Privindu la acestu siru de vécuri in cari parentii nostri au traitu, si la chipulu, cu care ei sau portatu in viéti'a loru soziale, noi amu cautá se dobandimu virtutile loru, si se ne ferimu de gresielele in care au picatu. Amu parasí prin urmare acelu duchu de partida, si de ambitie marsiava. Amu scapá de acele temeri de nimicu si de acele sperantie desierte. Amu dobandi adeveratele principie, care trebuie se ne conduca in viéti'a nóstra soziala, cá se ne potemu mantui.“

Pentru cá se potemu deveni la o astufeliu de istoria totu acelu escelente barbatu romanu ne indreptéza mai incolo: „Cá cei ce se ocupa cu istori'a nóstra, nu trebuie a se tiené numai de ceea ce au lucratu si au disu istoricii nostri cei moderni, dara totu intro vreme folosindune de adevaturi descoperite de densii, se mérga mai departe, se alerge la isvórele originali, se caute si se adune tóte daturile potintiose si atunce voru potea tiese o buna istoria.“ — (Magazinu istoricu pentru Dacia I.)

Dar care sunt acele fontani si unde le potemu aflá?

Toti istoricii se unescu intr'aceea, cá urmatórele fontani principali sunt de exploatatu pentru istori'a nationale: 1. Poesiile si traditiunile. 2. Cronicele. 3. Inscriptiunile si monumentele. 4. Descriptiunile obiceiuriloru private; cu deosebire inse a 5. Legile si actele oficiale. Acestea dau materialulu pentru edificiuu unei

complete istorii. — Asiedara noi avemu de lipsa a ne cresce maestrii pentru fiacare sórte de aceste materiale istorice, caramidari, tieglari, pietrari si lemnari, fauri, tapetieri si decoratori, apoi preste totu unu architectu istoricu, pre care selu cante musele cá pe Manole dela Argesiu.

Se nu socotimu Domniloru! cá ori-cine séu óre care din noi aru potea dá pre acelu mare maiestru.

Se ne aducemu amente de cuventele renumitului scrutatoru de istori'a patriei, de repausatulu Conte Josifu de Kemény, care se confitéza in privinti'a acésta in urmatoriulu chipu: „Derjenige, der schon jetzt von einer histoire raisonnée Siebenbürgens fabelt, ist in meinen Augen ein Schwindler. — Ich selbst befasse mich seit einigen Decennien mit der Geschichte meines kleinen Vaterlandes, habe Zeit, Materialien und unermüdete Lust dazu, — glaubte eingedrungen zu haben und fand mich stets nur in den Vorhallen — und nach dieser, leider nur zu oft geschöpften inneren Ueberzeugung musste ich meine mühevoll geschriebene Geschichte Siebenbürgens verwerfen, — die Erreichung einer Palme in dieser Hinsicht der spätern Nachkommenschaft überlassen, und mich lediglich mit der Eröffnung der Geschichtsquellen als einer Vorbereitung beschäftigen.“ (Kurz Magazin I.)

Deci — Dloru — escipiendu dela unele croquiuri cronologice-istorice, de care avemu atat'a trebuintia pentru studiulu scolastecu, — se ne marginim cu Contele Kemény Josef deocamdata la adunarea materialulu crudu pentru istori'a nóstra, apoi se cioplimu singuratecele daraburi, se le numerisamu cum face fabricantele, care are de a compune capu-de-opera alu seu diu mai multe parti custatóre, apoi compilarea loru se o lasamu unui luciaferu pe care dupa aceste pregatiri ni-lu va aduce unu viitoriu mai seninu. —

Déca vomu cercetá puçinu, cá in ce mesura vomu exploatá fontanele pentru istori'a nóstra, apoi mai anteu potemu avé acea imbucuratóre satisfactiune, cá ambele feçie ale Carpatiloru ne producu deja destui barbati competenti, carii se ocupa cu adunarea poesieloru si a traditiuniloru populare, totusi mai avemu anca multu multu indereptu.

Ce se atinge de cronice, apoi trebuie si in privinti'a acésta se avemu multumirea, cá seculii trecuti — in lips'a diurnalisticii — ne au indemnissatu cu mai multi cronicari nationali, trebuie inse se mai cautamu a implini anca mai multe — multe lacune.

De alta parte de si inscriptiunile si monumentele ce imple teritoriulu coloniiloru lui Traianu sunt proprietatea nóstra, acestea — durere au inflacaratu mai multu anemele strainiloru culegatori, de catu ale nóstre.

Descriptiunile despre consvetimile nationale, cari sunt asia de antice si poetice, cá si Diei Parnasului, desi n'au fostu cu totulu neglese, campulu activitatiei nóstre in aceste regiuni a remasu anca fórte sterile.

Legile si actele oficiale dau celu mai fecundu si sicuru materialulu pentru istori'a nationale, si totusi noi si pe acestu terenu amu fostu cei mai nenorocosi; — cá se justificamu acésta asertiune nu e opu de o comprobare fatigatósa. — Totusi iertatiune — Domniloru — se comorezu ceva mai multu la acésta specialitate.

Dupa ce oficialii si legiunile romane parasira sub Aurelianus Daci'a, coloniile lui Traianu ramasera acea fara o administratiune centrale, si fara scutu in contra incursiunilor barbare. Ele se vedura asa dara constrinse d'a se constitui in mai multe republice arondate dupa necesitatea topografica, seu dupa reminiscentiile prefecturilor croite sub regimulu imperatorilor dela Roma, alegundusi fiacare deosebi capii lor, carii in deobste se chiamau Domni. Prin murgitul istoricu alu evului mediu, zarimu mai multe astufeliu de Domnii romane, cumu a fostu a Banatului, a Crisiului, a Maramurasului, a Fogarasiului si a Omlasiului, a Somesiului scl. Aceste Domnii devenindu dupa cumu se vede fara nici o legatura politica intre sene, si fara unu punctu de gravitatiune catra unu centru nationale, casura in adeverulu acelei alegorii, ce o facuse unu batranu parente catra fii sei, candu legundu atatea vergele la olalta, comprobà ca numai despartite un'a cate un'a se potu rumpe. — Deci vedinduse fia-care din aceste Domnie politicesce isolate si prin urmare prea debile de a se susutiené in nedependinti'a lor, casura in necesitate de aliantia straina, din care apoi urmà si supunerea lor. Asie partile de catra oriente devenira in dependinti'a imperiului bulgaro-romanu, apoi turcescu, era cele de catra apusu, de imperiului ungaru.

De aci urmà, ca virtutea si glori'a romana se facura servitóre numelui si intereselor straine. Muriu coloniilor romane, ce nu se mai potura aparà, ci in tempulu incursiunilor barbare se parasira de locuitorii lor, tragunduse acestia de acolo la murii naturali ai Carpatilor, servira mai tardiu colonistiloru flandrensi de materiale spre a eroi cetati noue. Actele oficiale ale lor si documentele nationale, devenira sub pastrare la confederatii straini, la mume mastere si la tutori de aceia, carii se adoperara a se inavuti pe contulu curandiloru lor. Eata in puține cuvinte decadinti'a nóstra!! —

Persecutarea si stingerea tuturor urmelor de activitate si gloria, in carii au esclatu antecesorii nostri, devenise sistematica; — si numai acolo n'au intratu stricatiunea, unde astufeliu de monumente au statu in strinsa legatura cu folósele straine, au s'au pastratu prin sanctuarele cele ascunse ale privatiloru si cu deosebire ale familielor nobile romane.

In servitiulu meu publicu am avutu ocaziune a vedé in cele mai simple colibe ale familiilor nobile din tienutulu Hategului si alu Fogarasiului fórte multe si scumpe odóra de asta specialitate. In aceste primitive casutii se mai afla anca multe pergamente, ce comprobéza ca famili'a Huniadesiloru esista anca fórte numerosa si in originalitatea sa romana in satulu Zeikani; ca Basarabescii anca nu sau stinsu, ci se afla anca numerosi, dara uitati cu totul chiaru si de sene insusi in comun'a Parosiului la fontanele Stréiului si ale Jiului. Dancescii cei renumiti in cronicile Romaniei s'au metamorfosatu in Marescii din Salasiulu de susu si in Dancii scorescii din Livadia de campu. Vodislavescii, Budescii, Albescii, Dragotescii, Dragicescii si alti eroi ai seculilor trecute siau gasitu scaparea dinainte jataganului Semi-Lunei in umbr'a Retezatului si viaza pana astadi; si anca pe acelu terenu de vechia reminiscentia, pe unde calatoriulu sare de pe ruinele Ulpiei traiane, numai cu unu pasu pe ale monastireloru lui Candea acumu Kendefi dela Colti si dela S. Maria. —

Hei! si cati Knezi, militari castrensi, sclopetari si alti aperiatori de patria se mai afla pe sub Carpati, cate castre in ruine ca ale Omlasiului mai numera pólele acestor munti. —

Veniti fratiloru! dupa mene se ve conducu la Carpati din tier'a Oltului, ce compunu o cununa de seninari cu fruntea inaltata pana la ceru, dela Surulu pana la Piatr'a regelui si Buceciu. In anim'a acestor munti eterni ce neau pastratu esistinta vomu intra in valea Brézei, intr'o vale marétiã, cesi deschidu bratiile ca o muma iubitóre de fii sei, intr'o vale ce formédia unu Amfiteatru, ca care numai magistr'a natura a fostu in stare alu croi asia de minunatu. — In midioculu acestui paradisu se impreuna doue ape curgétóre tocmã din virfulu Carpatiloru, doue vai alu carora murmuru provocatu de numerosele cristale, ce au vedutu multe fapte glorióse d'ale parentiloru nostri, reflectéza acumu unu echo stimulatoriu, unu resunetu care pare ca dice: Hei! voi rariloru calatori, ati uitatu cu totul de unu castelu venerabile, celu pórtã si-lu ingradescu aceste stanci, si-lu apara aceste isvóra anca pana in diu'a de astadi! Cercetati acelu castelu clasicu, ca e castelulu lui Negru Voda, castelulu de unde a plecatu acestu Domnu romanu, ca se intemeieze esistinti'a nóstra intr'unu statu nou romanu. Redicative ochii, aci intre aceste ape se inaltia unu stanu de piatra mai maretiu, ca piramidele Faraoniloru si mai eternu ca renumele acelor a Pre

plafonulu acestei colonne de piatra veti gasi sub umbr'a frunzelor si sub coperulu de muschi si ierba verde resiedinti'a Domnilor si Ducilor de Fogarasiu jactu in jalnicele sale ruine. Se ne suimu, Domniloru! la verfu, se cercetamu veteranii acesti munti, ce siau plecatu capulu necrutatoriului Saturnu. Anca se cunósce salonulu, unde se tienea divanulu acestui Domnu cu 12 boieri. Anca potemu gaci unde se pastrã armatur'a acestui cavaleriu romanu. Cheruvimii si Serafimii anca si acumu pare ca acórda cantarile liturghice in capel'a Domnesca. Una fontana in midioculu curtiei Domnesce anca si acumu mai pastréza apa santita, din care se bo-teza armat'a cea eroica a acestui parente alu natiunei. —

Si totusi o tempora, o mores! numai pastorii mai cercetéza aceste sante locuri. Dara noi déca amu situ la aceste reliquii sante, se nu ne departamu de aci asia curendu. Enu se intramu in frontariulu de catra amedia-di alu acestui castelu. D'aci vomu vedé urmele intiparite in piatr'a, pe unde Negru-Voda esindu din acestu castelu pentru totudeaun'a, au trecut cu coloni'a sa in patri'a cea noua. De aci vomu privi maretiile verfurii ale Carpatiloru, verfurile ce pastréza anca suvenirea numelui la mai multi eroi, precumu sunt: Verfulu Radului, Verfulu lui Neagoe, Verfulu Buteanului, Vacarea, de unde Vacarescii si Fogarasiulu si tragu numele scl. Se ne scoborimu in basti'a de catra nordu. O minunata vedere! aicea ni se deschide o panorama pe care penelulu pictorului nu o va imitã nece odata. Tier'a Oltului ni se deschide nesatiósei vederi intru tóta elasicitatea sa. In midioculu acestei gradini frumóse, ce se intinde dela Oltu pana in verfulu Carpatiloru, si dela Turnulu rosu pana la muntii secuiesci, diace capital'a districtului Fogarasiu, cu castelulu seu, la care Stefanu Mailatu, Domnulu tierii romanesce, la a. 1300 a pusu cea dinteu pietra fundamentala; si in care atati principi ai patriei si'au aflu scaparea intre credintiosii si iubitorii de patria romani. In jurulu acestei capitale se insira mai multu de 60 sate pline cu mai multe mii de nobili romani. Aci frumosulu satu Posorta, in care mai esista nobil'a familia a Negresciloru, aci Dejanii plina de Mailatesci cu donatiunea dela Vladu. Aci satele Berivoiu, Recea si Scorei, in care trei frati Dudesci oboriti de furi'a Semi-Lunei siau aflu scaparea, aci ei mai vieza astadi sub numele de Boer de Berivoiu, de Recea si de Scorei; aci Marginenii plini de pergamente ale mai multor sute de familii nobile romane, intre care a lui Stanciu Fatulu, ce a impetratu donatiunea anca dela Vlad Voda, si a formatu trunchiulu Mosesciloru, Lupesciloru, Tempesciloru, Hersenesciloru, Popesciloru, Boeresciloru de Marginea s. a. Aci Mandr'a cu Cocanescii, alu caror trunchiu a fostu „Coconii“ si Ambasadorii Principelui Rakotzy la Principele Stefanu alu Moldaviei si Socacescii alias Micescii (Micu) cu donatiunea dela Mircea Voda, si Taffanescii, carii mai pastréza unu pergamentu, pe care Mihaiu Vitezulu le a scrisu judecat'a pentru impartiala. Aci Sinca, leaganulu parentelui Georgiu Sincai de Sinca, parentele cronicelor romane. Aci Siercaia, alu carui Dominiu Vlad Voda la 1371 l'au donatu afinelui seu Vlad de Dorca cu 12 sate dela Sercaia pana la Darpa, in estensiunea aceea precumu o au avutu óre-candu fii lui Varnava. Aci Vadulu cu Boerescii si Calinescii ce au impetratu donatiunea dela Mircea Voda. Trecemu prin Persiani, unde vomu afla ce insemnéza „boieru cadutu,“ mai alesu déca venindu la Gridu, vomu cerceta archivulu familielor nobile de acolo, care au purtatu doue secole intregi lupt'a cu mandatarii forului productionale pentru apararea libertatii intarite prin literile privil. ale lui Mailatu Voda. Se cautamu si satele de familii nobile din Venetia, pe Stoicescii, Comanicescii, Clocotianescii, Monescii s. a. carii pastréza o inscriptiune petrala, ce duce genealogi'a acestor nobile pana in seculu alu 12-a. Aci e si satulu Comana eara cu mai multe sute de nobili romani, cumu sunt Popescii, Gubernatescii si Halmagescii, cari pastréza pergamentulu dela Mathei Basarab Voivodu. Aci si in vecinulu satu Cinciaru, in valea Dubisiului pe o stanca piramidale ca si a lui Negru Voda se afla ruine, de care traditiunea vré a sci, ca ar fi fostu unu castelu alu Mailatesciloru din seculu alu 15- si 16-lea.

(Va urm'a.)

Brasiovu in 30/19. Juliu. Capetulu siedintelor tie-nute de a dou'a adunare generale a Asociatiunei romane transilvane.) —

In legatura cu impartasirile din numerulu trecut oserbam, ca discussiunea niee acumu nu au mai incetatu, ci mai facura oserbatiuni Acseste, Munteanu, Babesiu, Macelariu si Baritiu. La aceste mai adause si Presiedintele, cumuca multi din cei pofiti a face colepte pentru Asociatiune, stringu bani si pentru alte scopuri; deci adunarea generale se le dee de

scire, se incete cu asta procedura, ear' decumva totu aru fi priimitu, atunci, ce nu e pentru Asociatiunea se va inderepta culegatoriului. Dr. Ratiu nu e pentru retramitere. Siaguna e pentru, Laurianu nu. Munteanu aduce aminte, ca se aratara casuri, unde nedemni anca fura ajutati pentruca unii dispunu si despre cele mai nice sume anumitu, ba multi se folosescu de pusetiunea loru de coleptanti spre a stringe pentru de ai sei. Astufeliu la sume mai mari e pentru, adeca concede liber'a dispunere a daruitoriului, dar' la sume nice nu. Laurianu: ca unde se ajuta vreunu nedemnu cata se fi fostu amagire la midiulocu Babesiu e de parere se nu se descurageze daruitoriulu, ci se se accepte dela oricine daruiturele. Dupace au mai vorbitu Puscariu se scola Crainicu (nu prot'a) din scaunu si vorbesce pentru desfiintierea comitetelor ajutatoarie de prin tiara, pentruca ele se compunu numai singure pe sene si asia nu e cu putintia a le controla de ora ce nu au nice statute, nice alte regule pentru constituirea loru interna si pentru administratiunea baniloru si dreapt'a loru distribuire. Siagun'a numesce de santa opiniunea lui Crainicu, numai nu are ce face, de orace aduarea nu are nice o propunere seu motiune dela orecare comitetu de coleptanti. Visarion Romanu se alatura la opiniunea lui Puscariu, care disesa ca orice ajutoriu se se accepte din partea comitetului Asociatiunei, deca menirea lui nu e incontr'a scopului Asociatiunei. Popazu adauge, ca numai junii cu moralitate si diligintia se se ajute, deci pentru mai mare securitate, cumuca se voru administra ajutoarele bine si pentruca adunarea se nu si calce competintia se se faca de scire natiunei ca se desfiintieze comitetele. Dupa cateva oserbari din partea lui Gaitanu continua Siagun'a a cere opiniunea aduarei la celelalte puncte a le proieptului de preliminar. Iante de toti si descopere ca presiedinte parerea ca la meseriesi mai bine aru fi se se impartiesca 100 fl. in doue parti, se se incurageze mai multi. Babesiu dice, ca mai bine pe unulu si harnicu. Membriilor substituti se decise a nu se da remuneratiune. La punctulu despre preliminarulu pentru ajutorirea cu carti scolastice disa Babesiu se se estinda si la gimnasiulu din Beiusiu, la care oserba Puscariu si Macelariu, ca nu se potu ronsidera decatu numai celu din Blasiu si cestu Brasiovu ca mai debilu dotate. La spesele pentru tiparirea aptelor, oserba Baritiu, ca protocolulu se nu fia lungu. Asemenea disa elu, ca premiarile obieptelor, espuse se se faca din pretiulu celoru daruite, dupa ce se voru vinde. La propunerea premiilor pentru cele mai de frunte din lucrurile espuse, oserba Babesiu ca ore face seva placere celoru ce au donatu lucrurile Asociatiunei oferindule premie. Siagun'a si Macelariu disera se se aplacideze premiulu, numai cantitatea lui se se otarésca mai tardiu.

Candu veni vorb'a la aprobarea propunerei de a da Domnisiorei Elisa Circa unu suveniru frumosu din obieptele espuse, intréga adunarea erupsa in cele mai ferbinti. Se traiésca, procese din convingerea, ca la intréga serbatórea natiunale de astadata, producerile cele patrundiatorie si innaltiatórie de spiritu ale junei nóstre artiste, i au pusu coróna. Deci se pricepe de sene, ca proieptulu se incuviintia cu o perfecta unanimitate.

Urmá apoi punctulu, unde se proiepta timpulu, pana candu se intre concurselé cu opuri economice. La oserbarea secretariului de curte Babesiu se statoresce in locu de Maiu a. v. timpulu, candu se voru tiené siedintiele adunarei in anulu viitoriu. Intrebandu secretariulu guberniale Popoviciu Barcianu, ca din care ramu alu economiei se póte concurge, responsa canoniculu Cipariu ca or din care, alegunduse opulu celu mai bunu. Dupa aceasta propune Parintele Siagun'a ca premiele pentru invatiatorii plantatori de fragari in numeru mai mare, se se imparta intre mai multi, ca 100 fl. pentru unulu e pre multu. Babesiu inse disa, ca acestu premiu se nu se restringa numai la invatiatori. Asfeliu conformu propunerei presiedintelui se statorira 4 premie de cate 25 fl. si anume in generalu, nunumai pentru invatiatori. Visarionu Romanu, inse nu se invoiesce, dicundu, ca invatiatorii sunt plasea cea mai pretiivera a natiunei, ca ei i punu fundamentulu formarei sale. Metropolitulu apróba, inse oserba, ca votulu s'a pronunciatu odata. Sum'a preliminaru pentru stenografu, se aru fi statoritu si mai susu de se proiepta, caci lips'a de stenografi bine instruiti se simte pe di ce merge totu mai tare.

Propunerea lui Antonelli, ca membriloru mai departati, se li se resolve pe viitoriu unu ajutoriu de calatoria nu se accepta; Baritiu inse o sprigini din motive binecuventate.

La impartirea lucrariloru dupa septiuni disa Puscariu se se lasa in voia membriloru, ca ei se se insinue, la care septiune voiescu a lua parte. Prin urmare oserba Baritiu, candu voru fi la orecare septiune membrii destuli, atunci se voru

incepe lucrarile din respectivulu ramu de sciintie. Atunci apoi se se dee manuscritele intru unu diurnalu anumitu, care se nu ésa de totu curundu, pentru ca elu se póta fi cu timpu aren'a invatiatoru. Prin urmare diurnalulu si va lua inceputulu, indata ce comitetulu Asociatiunei va afla manuscritele demne de publicatu.

Acumú urmá proieptulu pentru vendiarea obieptelor. Baritiu crede ca e bine a concrede Brasioveniloru ingrigirea de modulu vendiarei, conformu cu judecat'a censoriloru seu pretiitoriloru, ce se voru alege. Babesiu: Daca se a insinuatu cineva la careva obieptu, totusi se nu se eschida licitatiunea. Siagun'a: Se se faca unu catalogu si se se publice in diurnale, ear' in restimpu de patru septemane (ori si 5, 6) se se insinue cumparatori, asfeliu inse ca celu dintaiu insinuatoriu se capete obieptulu pe lenga depunerea in numerata a sumei determinate de pretiitori. Puscariu: Se se dea celui ce va oferi mai multu. Jacobu Muresianu: Pretiulu statoritu de tramitatoriu se fia fundamentulu vendiarei. Puscariu: Se se conscrie obieptele si se se publice, ca in timpu de patru septemane se se faca oferte, ear' celu ce a da mai multu, se capete obieptulu respectivu. Acsente: Inainte de ce se voru vinde, se aléga Asociatiunea cateva obiepte mai memorabili pentru sene spre aducerea aminte, ear' obieptele, ce nu se voru pute vinde aici, precumu sunt porturile, se remita tramitatoriloru cu rugare a se le vinda si se tramitia pretiulu la comitetu. Altuminte partinesce votulu lui Puscariu. Baritiu: Se se pastreze covorulu de arme inscristu: „Independinti'a Transilvaniei,“ (cusutu de Domn'a Alecsandra Georgiu Popa din Pest'a), precumu si cele doue tipuri a le lui Mihaiu, erolu, (unulu in inaltime de optu urme si in latime de sicse, cusut de Domnis. Sus. Molnár din Clusiu, ear' celalalt de Domn'a Sid. Maioru in Vien'a, camu de 2¹/₂ urme de inalt si de 2¹/₂ de lat), fiind daruite Asociatiunei. A. Muresianu: Le vor manca moliele, fiind de lana. Imbracamintele seu porturile, neputend avé trecere aici se se remita cu rugare, ca se le vinda tramitatorii. Vis. Romanu: In semn de recunoscintia catra Brasioveni, se se concreza totu lucrul vendiarei comitetului espusetiunei, fara a'i mai pune vreo conditiune. Baritiu: In privintia conscrierei se se conceda timpu, pana va inceta sosirea de obiepte, ca-ci si acum mai vinu. Presiedintele pronuncia: Ca incetandu sosirea de obiepte se se conscrie, si se se publice in gazete, ca in timpu de patru septemane se se faca oferte, si asia se creasca pretiulu obieptelor. Ofertulu celu mai mare se capete obieptulu. Baritiu: Se impartima obieptele in clase si se alegemu colegiulu censoriloru. Se alésa: Vasicitu, Macelariu, Radu Raduviciu, Const. J. Popazu, Nicolau Ciurcu, V. Oroianu si D. Juga. Siagun'a: Propunu si pe Dni Jacobu si Andreiu Muresianu. Baritiu. Jacobu Muresianu e membru la comitetulu espusetiunei, deci nu póte fi si censoriu. Adunarea inse i aprobá pe toti. Babesiu: Daca cineva aru voi a si rescumpera lucrulu seu ou pretiulu defiptu, se i se dee indereptu. Macelariu oserba, cumuca propunerea lui Acsente, ca obieptele se se remita tramitatoriului spre vendiare e vatamatoria pentru tramitatoriu, deci se nu se considere.

Dupa aceste se scula parintelé presiedinte spre a intrebá pe adunare, ca unde si candu voiesca se si tiena asociatiunea adunarea generale in unulu viitoriu. Unu momentu astepta adunarea in cea mai profunda tacere, pana ce pusa presiedintele respectiv'a intrebare, candu in data se si pierdura cele cateva voturi pentru Hatiegu si Alba-Julia in absolut'a maioritate, care striga: La Blasiu, la Blasiu! Presiedintele pronuncia: Noa ca Blasiulu va remané, numai una catu se obserbu. Se se statorésca timpulu adunarei cu o septemana mai tardiu, pentruca junii dela Universitati se nu se lipsésca de oca-siunea de a pute fi de facia. Si astadata si exprimara junii dela Vien'a cea mai profunda parere de reu ca nu putura lua parte la insufletirea comune. Astfeliu se statori sub apausele adunarei Blasiulu de locu alu adunarei a treile si dioa de 22. Juliu calind. vech. 1863 adeca Luni dupa s. Ilié profetulu, de dio'a adunarei, ca asia sierbitiulu dumnediescu incepatoriu ou „Imperate cereson“ se se póte tiené in aceasta santa di ca in ajunulu adunarei

Parintele metropolitu Siulutiu, si exprimá dorinti'a ca si Blasiulu se se onoreze cu presinti'a unui publicu atatu de numerosu, atatu din membri, catu si din esterni. Si descoperi totu deodata speranti'a, ca si Blasienii, urmandu esemplulu fratiloru Brasioveni si voru dá silinti'a de a face pe adunare se fia catu se póte mai multiamita.

Acum se procege la alegerea secretariului secundariu in loculu canoniculu Vestemianu, apoi a controlorului in loculu asesoriului Joane Pinciu si a casierului in loculu negutiatoriuului Antoniu Bechnitiu, precumu si de membru alu comi-

tetului in locul consiliariului gubern. Bologa. Se alesa: Joane Rusu, parocu si admin. protopopescu in Sibiu de secretariu sec. cu aplause, Joane Brote de casieru intru repetite si cele mai sgomotoase strigari „Se traiésca“, ear' de controloru se alésa cu aclamatiune Alesandru Bacu oficiatu la comend'a ginerare in Sibiu.

Dupa aceste se scóla Baritiu si multiamesce fratiloru de dincolo de carpati, cari avura bunavointi'a de a sprigini asociatiunea cu ajutore din partele. Apoi propusa de membrii onorari pe Sion poetulu. Odobescu redapt. Revistei romane, pe G. N. Nanu, Joneseu si pe renumitul patriotu c. Rosetti. Se primira cu aplause si „se traiésca.“ Cipariu propusa de membrii onorari pe Demostenele Romaniloru Cogalniceanu, pe preptulu evangelicu Achner, pe geografulu Bielz si pe Finali. Se primi celu din taiu cu aplause si „se traiésca“ si cesti lalti anca cu aprobarea adunarei.

Audinduse la cestu din urma murmuru din partea adunarei, se scóla Puscariu si propune ca se se statorésca o comisiune, care se se cerce meritele si demnitatea fiescecarui indvidu propusu de membru onorariu, séu se cerce comitetulu dupa conduit'a celoru insinuati de membrii onorari. Siagun'a: Se remana ea si pana acumu.

Metropolitulu: Pentru impacarea natiunitatilor din patria, se primimu cu caldura si membrii straini. Cipariu mai propune pe contele Mikó pentru eruditiunea si patriotismulu seu, precumu si pe Várady din Hunedór'a. La celu din taiu se audira murmure in adunare. Sion 'si esprimà dorinti'a ca se se puna comitetulu in comerciu mai de aprópe cu romanii do dincolo, ca asia asociatiunea se póta prosperá si mai tare, intru crescerea fonduriloru, ear' prin influinti'a unor buni patrioti se póta castigá si favorirea din partea gubernului romanescu. Se primi cu „se traiésca.“ Mai propune apoi Dr. Vasiciu pe dirept. gimn. din Sibiu Dr. Kratky, ca pe unu iubitoriu de junimea romana. Dupace ceti secretariulu Baritiu salutatiunea din partea oficiulu de acumu alu comitatulu Doboc'a, lenga care a adausu si aptele pentru infiintiarea de scóle primarie, se scóla santitulu parintele presiedintele intru tóta gravitatea s'a si rosteste unu epilogu memorabile cam in urmatóriele cuvinte: „Din tóte cate se petrecura pana acum amu vedutu spre cea mai mare mangaiere, cumca pe asociatiunea nóstra nunumai ca nu o amenintia nice unu periolu de nice o parte, dar' din contra suntu cele mai bune auspicii ca va prosperá anca si mai multu in viitoriu. Incatu pentru program'a de acumu nu potu dice alta decat ca se a implinitu dupa catu a concesu timpulu celu seurtu, avemu inse prospeptele cele mai bune, ca alta data va fi si mai bine. Putemu aperá cu securitate ca presupunerile nóstre nu ne voru insiela, déca credemu cumca armoni'a si buna intielegere cresce si se intaresce din di in di totu mai tare. Dee Dumnedieu se fia pace in lume, ca sub sgomotulu armeloru nu póte inaintá nemica, prin urmare nice intreprinderea nóstra. Se ne rugamu dar' lui Dumnedieu pentru pacea lumii si buna starea innaltiatulu imperatu, ca lui avemu de a multiami aprobarea asoc. nóstre, ca elu au fostu bunu de a focutu cu putintia infiintiarea ei. Asia Tatalu cerescu se fia cu noi cu toti. Se reverse preste noi fii sei lumin'a adeverului, ca asia se produca o natiune sanátosa si plina de virtute. Amin! Din tóte partile resunà „se traiésca.“

Parintele metropolitu Alesandru multiamesce Esc. Sale Presiedintelui si on. comitetu pentru ostenele sale si pentru rezultatele castigate. Apoi recomenda tuturor fratietatea si iubirea de aporelui, cu care Romanul 'sia aratat totudéun'a nobilitatea sufletulu seu. Adunarea incheia cu aplause si „Se traiésca.“

Corulu compusu din junimea de ambe sesele, intre care se aflá mai tóte domnisiórele mai alese din Brasiovu, cantà de pe galeria „Rugatiunea romanului“ si cu aceasta 'si dísera toti din tóte partile: la revedere in campulu libertatei. Acestoru urma unu banchet comune. — Aceste sunt, cate ni le puturamu insemná in ciclulu de estu anu alu siedintieloru asociatiunei. Noi garantamu pentru adeverulu lor, numai intru exprimatiuni, decumva vomu fi dísu undeva pré multu ori pré puçinu ne ceremu escusarea cuvinita. De altumintea mai de-ameruntulu se voru impartasi lucrurile parte prin protocéle in Fói'a, parte in altu modu. Cursulu ceretarei si memorabilitatile espusetiunei anca speramu ca vomu puté fi in stare a le comunicá. (c. M.)

Brasiovu, 6. Augustu n. (Multiumita publica.) La steagulu daruitu gimnasiulu romanescu din Brasiovu si san-

titu de catre Esc. Sa D. Episcopu cu ocaziunea solenitatiloru natiunale de curendu trecute au binevoitu a conferi si dela Bucuresci urmatorii din connationali si in parte compatrioti:

Diamandi J. Manole 3 galb. imp., Joane Nacu 1 galb., Nicolae Maprea 3 galb., G. Barsanu 1 galb., Fratii Georges-cii 1 galb., A. D. Amianu 1 galb., A. Breslescu 1 galb., J. Salicu 1 galb., Martinoviciu & Asanu 1 galb., Dimitrie si C. Alecsiu 1 galb., Irimie Panà 1 galb., Constantinu R. Orgidanu 1 galb., A. Odobescu 6 galb., Nicolau J. Zsipa 1 galb., Aaronu Florianu 3 galb., C. (? Nu i se póte citi numele) 2 galb., Dimitrie Haciulea 1 galb., Cost. Cantacusinu 93 lei, A. Cantacusinu 62 lei, R. Orgidanu 1 galb. Sum'a 30 galbini austriaci si 2¹/₂ lire turcesci.

Pentru care generositate li se aduce prin acésta multi-umita ferbinte in numele intregi tinerimi scolastice de ambele secse.

Preste puçinu se va publicá si respectiv'a lista din Brasiovu deschisa totu pentru acelu scopu, cu adaosu numai si de o frumósa pantlica cosuta aici in Brasiov totu pentru stégu.

Intr'aceea ne folosimu de placuta ocaziune de a mai face cunoscuta onor. publicu anca si o alta fapta generósa ce ni se impartasi dela Elópaták eri in 5. Augustu. Cativa óspeti din tiér'a vecina carii petrecu la acestea ape minerale affara cu cale a dá dumineca in 3. Aug. in folosulu fondulu asociatiunii unu balu, eara venitul curatu ce resultà din acelasi in suma de 57 fl. ilu tramisera prin D. profesoru V. Oroianu la cass'a espusetiunii spre a se inainta impreuna cu alte sume la locul destinarii lor la cass'a Asociatiunii in Sibiu.

G. Baritiu.

(Urmare din „Legea rurala a Romaniei“ din Nru tr.)

Art. 11. Teritoriulu comunale se va limitá si se va impietri incangiuranduse cu siantiu (radiatoru) séu gardu de catra locuitorii fia-caruia satu séu cotunu, sub priveghiarea consiliulu comunale, a proprietariulu si a guvernulu.

Art. 12. Fia-care sateanu e liberu a'si aduce in ori-ce timpu si de unde ar voi beuture si ori-ce alti articuli de consumtiue numai pentru trebuinti'a casei sale.

Art. 13. Comun'a voindu a rescumperá de veci pamentulu comunale aretatu la art. 9 din acésta legiuire si dreptulu de a vinde beuture si altele, in concurentia cu proprietariulu mosiei va avé facultatea a face acésta rescumperare, platindu odata pentru totudeaun'a ptoprietariulu capitalulu constituitu prin inmultirea de 15 ori a totu venitul celu are dela cea comuna pentru teritoriulu comunale si a diumetate din venitulu ce-lu va avé dela arindele (crismele) din cuprinsulu teritoriulu comunale la timpulu rescumperarei.

Art. 14. Acésta legiuire nu se aplica la tergurile asiediate pe mosie cu osebite invoiele si chrisove (documente.)

Art. 15. Locuitorii sateni, cá si toti ceilalti cetatieni Romani sunt liberi a se stramut'a cu locuinti'a ori-candu si ori-unde voru voi fara oprire, dandu totuodata proprietariulu si comunei garantiile legiuite ca-si voru implini la timpulu indeitoririle contractate pana atunci. (Va urm'a.)

INDREPTARE: In Nr. tr. column'a I, colóna 1, dupa titulare seri'a 8 citeste: epoca in —; seri'a 14 dupa: „altariulu ei“ adauge: „astadi, candu vedu adunati in sirulu lor atati barbati dintre cei mai alesi fii ai natiunei, insufletiti toti de acelu zelu si de aceea si dorintia de a contribui din tóte poterile pentru prosperitatea Asociatiunei si prin urmare pentru fundarea unui fiitoriu mai ferice alu natiunei nóstre; astadi etc.; seri'a 37, in locu de: natiune, cetesce viétia. Colon'a a 2-a, seri'a 28, in locu de „aci“ cetesce: orunde; seri'a 37 cetesce: — esistinti'a nóstra e o proba invederata, ca natiunea nóstra e; seri'a 41 in locu de Escel. cetesce: Eata, On. Adunare; — seri'a 48 cit. cu tóta caldura si tóte etc.; seri'a 54 cet. astadi; linea 7 numerandu din diosu in susu, dupa cuvintele: Si ve dicu; au mai remasu afara la asiedierea columnei cuvintele: „Bine ai venit Escelenti'a Ta Domnule Presiedinte, Présantite Episcópe, caruia Natiunea are mai multu de a multiami pentru infiintiarea Asociatiunei nóstre“, apoi urméza celelalte.

Cursurile la bursa in 5. Iuliu 1862 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 03 cr. v. a.
Augsburg	—	—	124 „ 75 „
London	—	—	127 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	71 „ 45 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	82 „ 85 „
Actiile bancului	—	—	791 „ — „
„ creditulu	—	—	215 „ — „